

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/50/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014, «σχετικά με τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την προαγωγή της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ των κρατών-μελών με τη βελτίωση της απόκτησης και της διατήρησης δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης».

Α' Γενικά

Στις 30.04.2014 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Οδηγία 2014/50/ΕΕ με στόχο την προαγωγή της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ των κρατών μελών μέσω της βελτίωσης της απόκτησης και της διατήρησης δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης. Στο άρθρο 8 της Οδηγίας ορίζεται ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν τα αναγκαία εθνικά μέτρα για τη συμμόρφωσή τους προς την Οδηγία έως τις 21.05.2018.

Το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας αφορά στα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία και προσφέρουν συμπληρωματικές συνταξιοδοτικές παροχές για τους εργαζομένους, όπως οι ομαδικές ασφαλιστικές συμβάσεις ή τα συστήματα που λειτουργούν σε διανεμητική βάση και έχουν συμφωνηθεί με έναν ή περισσότερους κλάδους ή τομείς, τα κεφαλαιοποιητικά συστήματα ή οι υποσχέσεις συνταξιοδότησης που υποστηρίζονται από λογιστικά αποθέματα ή οποιεσδήποτε συλλογικές ή άλλες συγκρίσιμες συμφωνίες.

Η εν λόγω Οδηγία δεν εφαρμόζεται όσον αφορά την απόκτηση και τη διατήρηση δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης εργαζομένων που κυκλοφορούν εντός ενός και μόνου κράτους μέλους. Ωστόσο, δίνεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να επεκτείνουν τους εφαρμοστέους κανόνες της Οδηγίας σε μέλη των συστημάτων που αλλάζουν απασχόληση εντός ενός και μόνου κράτους μέλους.

Οι διατάξεις της Οδηγίας δεν εφαρμόζονται στις παροχές αναπηρίας και/ή επιζώντων που συνδέονται με τα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης, εξαιρουμένων των διατάξεων σχετικά με τη διατήρηση των αδρανοποιημένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και την ενημέρωση των δικαιούχων και αφορούν τις παροχές επιζώντων.

Από τις διατάξεις της Οδηγίας εξαιρούνται τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης του πρώτου πυλώνα, τα οποία καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004, τα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης τα οποία έχουν κλείσει με αποτέλεσμα να μην είναι πλέον δυνατή η εγγραφή νέων μελών, τα συστήματα εγγυήσεων σε περιπτώσεις αφερεγγυότητας, καθώς και η κατ' αποκοπή πληρωμή του εργοδότη προς τον εργαζόμενο η οποία πραγματοποιείται κατά το πέρας της εργασιακής σχέσης του εργαζομένου, και η οποία δεν θεωρείται συμπληρωματική σύνταξη κατά την έννοια της Οδηγίας.

Επίσης, οι διατάξεις της Οδηγίας δεν αφορούν στη μεταφορά θεμελιωμένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων. Στην περίπτωση μεταφοράς δικαιωμάτων, εργαζομένων /ασφαλισμένων σε Ταμεία

Επαγγελματικής Ασφάλισης, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει την επαγγελματική ασφάλιση.

B. Κατ' άρθρον

Με το άρθρο 1, καθορίζεται ο σκοπός των προτεινόμενων διατάξεων, ήτοι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/50/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014, «σχετικά με τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την προαγωγή της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ των κρατών-μελών με τη βελτίωση της απόκτησης και της διατήρησης δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης».

Με το άρθρο 2, προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων στα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης τα οποία παρέχουν συμπληρωματικές συνταξιοδοτικές παροχές που συνδέονται με σχέση εργασίας, και στους εργαζόμενους-μέλη των συστημάτων οι οποίοι, λόγω λήξης της σχέσης εργασίας μετακινούνται σε άλλα κράτη μέλη καθώς και στους εργαζόμενους-μέλη που αλλάζουν απασχόληση εντός της ελληνικής επικράτειας και οι οποίες προβλέπονται ενδεικτικά:

- α) σε ατομικές ή συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή άλλες παρόμοιες συμφωνίες,
- β) σε εσωτερικούς κανονισμούς των επιχειρήσεων
- γ) σε καταστατικά Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης.

Επίσης, ορίζεται ότι από τις προτεινόμενες διατάξεις εξαιρούνται:

- α) τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004, β) τα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης τα οποία έχουν παύσει να δέχονται νέα ενεργά μέλη κατά την 20^η Μαΐου 2014,
- γ) τα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης τα οποία υπόκεινται σε μέτρα που συνεπάγονται την παρέμβαση αρμόδιων κατά περίπτωση εποπτικών ή δικαστικών αρχών και τα οποία στόχο έχουν να διαφυλάξουν ή να αποκαταστήσουν την οικονομική τους κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών εκκαθάρισης,
- δ) τα συστήματα εγγυήσεων σε περιπτώσεις αφερεγγυότητας, όπως ενδεικτικά το Εγγυητικό Κεφάλαιο Ασφάλισης Ζωής του ν. 3867/2010 (Α, 128),
- ε) η κατ' αποκοπή πληρωμή του εργοδότη προς τον εργαζόμενο η οποία πραγματοποιείται κατά το πέρας της εργασιακής σχέσης του και δεν θεωρείται συμπληρωματική σύνταξη, όπως ενδεικτικά του ν. 2112/20 (Α, 67).

Επιπλέον, ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στις παροχές αναπηρίας και/ή επιζώντων που συνδέονται με τα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης, εξαιρουμένων των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 που αφορούν τις παροχές επιζώντων.

Επίσης τίθεται ως χρονικό όριο, έπειτα από το οποίο θα εφαρμοστούν οι διατάξεις η 21^η Μαΐου 2018.

Στο άρθρο 3, παρατίθενται οι ορισμοί των εννοιών που αναφέρονται στις θεσπιζόμενες διατάξεις.

Με το άρθρο 4, προσδιορίζονται οι όροι απόκτησης δικαιώματος σε παροχή.

Συγκεκριμένα, θεσπίζεται ελάχιστο χρονικό όριο για την απόκτηση δικαιώματος σε παροχή από ένα σύστημα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης. Στο ίδιο ελάχιστο χρονικό όριο συνυπολογίζεται συνδυαστικά και τυχόν περίοδος αναμονής του κάθε εργαζόμενου, προκειμένου να υπαχθεί στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα ενός συστήματος.

Επιπλέον, τίθεται ελάχιστο όριο ηλικίας για την απόκτηση δικαιωμάτων.

Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος δεν έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατά τη λήξη της εργασιακής σχέσης, προβλέπεται, σε περίπτωση που τον επενδυτικό κίνδυνο φέρει το σύστημα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης ή ο εργοδότης, η επιστροφή των εισφορών που καταβλήθηκαν από τον αποχωρούντα εργαζόμενο ή για λογαριασμό του, ενώ σε περίπτωση που ο αποχωρών εργαζόμενος φέρει τον επενδυτικό κίνδυνο, η επιστροφή είτε των εισφορών που καταβλήθηκαν, είτε η σωρευμένη αξία των επενδύσεων που προέκυψε από αυτές τις εισφορές.

Με το άρθρο 5, θεσπίζεται η δυνατότητα των εργαζόμενων να διατηρούν τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα τους στο σύστημα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης στο οποίο αυτά αποκτήθηκαν. Καθορίζεται ο υπολογισμός αλλά και η μεταχείριση της αξίας των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων με τη διασφάλιση ότι αυτή θα είναι σύμφωνη είτε με την αξία των δικαιωμάτων των ενεργών ασφαλισμένων είτε με την εξέλιξη των καταβαλλόμενων συνταξιοδοτικών παροχών ή με άλλα μέσα που θεωρούνται δίκαια, τα οποία απαριθμούνται λεπτομερώς.

Επιπλέον, θεσπίζεται και η δυνατότητα των εργαζόμενων να μην διατηρούν τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα στο σύστημα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης, αλλά να τους καταβάλλεται, με την λήξη της εργασιακής τους σχέσης, εφάπαξ ποσό που ισούται με την αξία των αποκτημένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, στο βαθμό που η αξία αυτή δεν ξεπερνά το οριζόμενο από τη διάταξη ποσό, το οποίο αναπροσαρμόζεται ετησίως με το μέσο ετήσιο γενικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, αρχής γενομένης το 2020.

Με το άρθρο 6, καθορίζονται οι λεπτομέρειες του δικαιώματος προς ενημέρωση τόσο των ενεργών μελών ενός συστήματος συμπληρωματικής συνταξιοδότησης όσο και των εν αναμονή δικαιούχων, δηλαδή των πρώην ενεργών μελών που έχουν αποκτήσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, αλλά δεν τους έχει καταβληθεί ακόμα συνταξιοδοτική παροχή. Τα ίδια δικαιώματα προς ενημέρωση με τους εν αναμονή δικαιούχους έχουν και οι επιζώντες αυτών, σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου.

Επιπλέον, για τα συστήματα που δίνουν τη δυνατότητα στον αποχωρούντα εργαζόμενο της καταβολής εφάπαξ ποσού ισοδύναμου με την αξία των θεμελιωμένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του, στις παρεχόμενες πληροφορίες περιλαμβάνεται και γραπτή δήλωση ότι το μέλος θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα να λάβει συμβουλές για να επενδύσει το εφάπαξ ποσό για συνταξιοδοτικές παροχές.

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη και επιπροσθέτως των υποχρεώσεων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης, που απορρέουν από τις διατάξεις που ισχύουν για την επαγγελματική ασφάλιση.

Με το άρθρο 7 προβλέπεται ότι ειδικά, στην περίπτωση αλλαγής επαγγελματικής δραστηριότητας εργαζόμενου/ασφαλισμένου και μεταφοράς των δικαιωμάτων του σε άλλο ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης που λειτουργεί στο χώρο της απασχόλησής του και συγκεκριμένα περιπτώσεις διαδοχικής χρονικά επαγγελματικής ασφάλισης σε περισσότερα Ταμεία στην ημεδαπή ή στην ημεδαπή και σε άλλα κράτη-μέλη, η εφαρμογή των οριζόμενων στις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει την επαγγελματική ασφάλιση, την με αριθ. Φ.Επαγγ. Ασφ./43/13-11-2003 (Β' 1703) Υπουργική Απόφαση και στις καταστατικές διατάξεις του κάθε Ταμείου Επαγγελματικής ασφάλισης, όπως εκάστοτε ισχύουν. Εφόσον ο ασφαλισμένος δεν ζητήσει την μεταφορά των δικαιωμάτων του σε άλλο ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης τα αδρανοποιημένα δικαιώματά του διατηρούνται στο Ταμείο στο οποίο αυτά αποκτήθηκαν με τον ίδιο τρόπο όπως και για ενεργούς ασφαλισμένους, προκειμένου να λάβει την παροχή του, όταν θα συμπληρωθούν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/50/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 16^{ης} Απριλίου 2014 σχετικά με τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την προαγωγή της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ των κρατών μελών με τη βελτίωση της απόκτησης και της διατήρησης δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης

ΑΡΘΡΑ ΟΔΗΓΙΑΣ	ΑΡΘΡΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
Άρθρο 1	Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2	Άρθρο 2 Πεδίο Εφαρμογής
Άρθρο 3	Άρθρο 3 Ορισμοί
Άρθρο 4	Άρθρο 4 Όροι απόκτησης δικαιωμάτων σε συνταξιοδοτική παροχή
Άρθρο 5	Άρθρο 5 Διατήρηση των αδρανοποιημένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων
Άρθρο 6	Άρθρο 6 Ενημέρωση ενεργών μελών και εν αναμονή δικαιούχων
Άρθρο 7	
	Άρθρο 7

	Άρθρο 8
Άρθρο 8	Άρθρο 9 Έναρξη ισχύος
Άρθρο 9	
Άρθρο 10	

Αθήνα, 19/10/2018

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

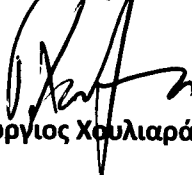
Ευκλείδης Τσακαλώνας

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ευτυχία Αχτσιόγλου

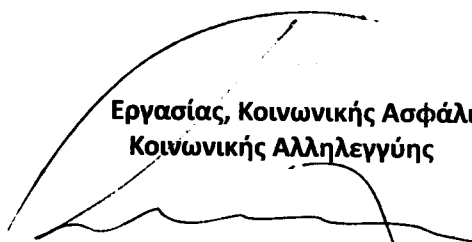
Ο Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

Γεώργιος Χουλιάρakis

Οι Υφυπουργοί

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Αναστάσιος Πετρόπουλος